

“Pachtwet biedt geen stimulansen om grond te verpachten”

nieuws

Boerenbond, ABS en Groene Kring spuiden eerder al kritiek op het voorstel van een nieuwe pachtwet. Ook de organisaties Boerenforum en Voedsel Anders, die zich inzetten voor ecologische landbouw, hebben weinig goede woorden over voor het voorstel. Boerenforum stelt dat het voorstel geen incentives biedt om grond voor lange tijd te verpachten, maar dat speculatie juist de vrije loopt krijgt. Ook Voedsel Anders mist de prikkels voor landeigenaren om grond voor lange termijn te verpachten. Daarnaast zou de toekomstige pachtwet ecologisch grondgebruik moeten kunnen aanmoedigen. “Maar dat wordt juist uitdrukkelijk afgeblokt.”

🕒 19 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 19 JUNI 2023 19:03

Lees meer over:
[grond](#)

Tijdens een hoorzitting in de Commissie Landbouw van het Vlaams parlement vorige week gaf ook Voedsel Anders tijdens een presentatie zijn visie op het voorstel voor de nieuwe pachtwet. De organisatie, die bestaat uit een netwerk van organisaties die een transitie naar agro-ecologie bepleiten, begon met een toelichting van haar principes. “De wetenschap achter agro-ecologie toont aan dat een agro-ecologische transitie voordelen biedt voor boeren, burgers, de natuur, het klimaat en de hele maatschappij”, klonk het onder meer.

In een nadere uitleg stelt Petra Tas, coördinator van De Landgenoten, aangesloten bij Voedsel Anders, dat grond net zoals lucht en water van belang voor iedereen is. “Kwalitatieve grond is goed voor de landbouw, maar ook voor het klimaat, de waterkwaliteit en het milieu.” Volgens Tas gaan anderen boerenorganisaties en de landeigenaren in hun bezwaren voorbij aan deze ecologisch-maatschappelijke belangen.

Volgens de organisaties zou het maatschappelijk belang van grond met een pachtwet geborgd kunnen en moeten worden, maar ontbreekt dat element volledig. “Je zou grondeigenaren of openbare besturen de mogelijkheid moeten bieden om een ecologisch gebruik van grond af te spreken. Op dit moment wordt dat juist expliciet afgeblokt omdat je hiermee aan de vrijheid van teeltwijze komt.”

nieuws

Landbouworganisaties: "Nieuwe pachtwet nefast voor toekomst landbouw"

14 JUNI 2023

Afspraken over grondgebruik

Tas vindt niet dat er beperkingen moeten worden opgelegd aan de teeltkeuze, maar wel aan de teeltwijze en het gebruik van grond om zo de bodemvruchtbaarheid te kunnen verbeteren.

“Neem bijvoorbeeld het vermijden van de input van kunstmest en pesticiden, het toedienen van compost of natuurlijke stalmest, teeltrotatie en het vermijden van diep ploegen.”

Door de mogelijkheid te bieden om afspraken te maken over de teeltmethode zouden grondeigenaren ook gemotiveerd kunnen worden om pachtcontracten aan te gaan. “Wij worden regelmatig gebeld door landeigenaren die hun grond willen verpachten aan ecologische boeren, maar daarover ook garanties willen. Onder de huidige plannen worden dergelijke afspraken expliciet afgeblokt.”

Hetzelfde geldt voor de lokale besturen. Tas ziet bij diverse gemeenten initiatieven om tot ecologische landbouw te komen.

“Lokale besturen zouden gestimuleerd moeten worden om via hun gronden een lokale voedselstrategie, een klimaatplan of een waterbeleidsplan te ondersteunen en ecologische praktijken te vragen. Dit nieuwe pachtvoorstel haalt echter de daadkracht bij lokale besturen weg. Boeren zullen hiervan hinder ondervinden, want besturen zullen contracten opzoeken die de pachtwet omzeilen en boeren zullen het moeten stellen met onzekere overeenkomsten.”

In het verlengde hiervan zou de pachtwet volgens Voedsel Anders ook een instrument kunnen zijn om de biologische ambities van de overheid kracht bij te zetten. De Vlaamse overheid presenteerde recent haar Strategisch plan bio, waarin men onder ander streeft naar een vergroting van het biologische areaal tot vijf procent. Momenteel blijft Vlaanderen steken op minder dan twee procent. “In de pachtwet staat geen enkele referentie naar deze doelstelling”, aldus Tas die spreekt van een “gemiste kans”.

Geen afspraken over grondgebruik

Boerenforum is faliekant tegenstander van dit principe van Voedsel Anders. “Een maatschappij-politieke doelstelling moet met andere instrumenten worden afgedwongen dan met de pachtwet. De pachtwet is gemaakt om boeren grondzekerheid te geven, zodat ze met een gerust hart kunnen boeren en de voedselzekerheid kunnen waarborgen. Als boeren lange pachten hebben, zullen ze meer geneigd zijn om voor de bodemkwaliteit te zorgen”, stelt Boerenforum-coördinator Wim Moyaert.

Moyaert constateert dat de beschikbaarheid van landbouwgrond momenteel een groot probleem is in de sector, omdat landeigenaren niet gestimuleerd worden grond voor lange termijn te verpachten. “Landbouwgrond is al gauw 20.000 euro per hectare meer waard als het niet verpacht is. Het is daarom aantrekkelijker voor grondeigenaren om te verpachten aan pensioenboeren en paardenmannen die ze makkelijker van hun grond kunnen afzetten.

Boerenforum-coördinator Wim Moyaert rechts op de foto

Pacht opzeggen wordt alleen maar makkelijker

Volgens Boerenforum brengen de huidige plannen geen verbetering, maar juist het tegenovergestelde. “Het wordt nog makkelijker om de pacht op te zeggen. Zo is er de clause opgenomen dat pacht opgezegd kan worden voor bos en natuur en heeft de verpachter na 18 jaar de mogelijkheid om de pacht op te zeggen voor verkoop.”

De overheid heeft deze clause net opgenomen om het verpachten voor eigenaars aantrekkelijker te maken. Momenteel leeft het gevoel onder veel eigenaren dat ze bij langdurige pacht feitelijk afstand nemen van hun grond. Volgens de nieuwe plannen zou de pacht naar 18 jaar dus weer opgezegd kunnen worden waarna de eigenaar deze pachtvrij kan verkopen of verpachten aan een andere boer. De zittende boer behoudt wel zijn voorkeurecht.

Moyaert noemt dat voorkeurecht een wassen neus. “Door de huidige grondprijzen is het nagenoeg onmogelijk om grond te kopen.” Hij vreest dat de hervorming zal leiden tot een toename van kortetermijnlogica’s in het landbouwgebruik. “Waaronder het uitboeren van de grond in plaats van de transitie naar een duurzame landbouw, waardoor de noodzakelijke investeringen in de bodem uitblijven.”

Eenmalig pachtvereenkomst van negen jaar

Terwijl de plannen volgens Boerenforum geen enkele stimulans bieden om grondeigenaren aan te moedigen hun gronden te verpachten aan voedselproducenten, ziet Voedsel Anders op dat vlak toch ook een positief punt. In de huidige plannen krijgen kleine grondeigenaren namelijk de mogelijkheid om eenmalig een negen jaar durende pachtvereenkomst af te sluiten. “Uiteraard is dat te kort en is het voor een ecologische boer pas bij langdurige pacht interessant om investeringen in zijn of haar grond te doen, maar deze clause kan kleine eigenaren misschien wel aanzetten tot verpachting. Zij kunnen het eenmalig proberen en als dat bevalt, kunnen ze misschien langer verpachten”, vertelt Tas.

Wat betreft langdurige pacht, vraagt Voedsel Anders om loopbaanpachten te stimuleren. “Dit systeem geeft jonge boeren de gemoedsrust dat zij gedurende hun carrière de beschikking hebben over deze grond en motiveert hen derhalve erin te investeren.” Ook vraagt de organisatie om de leeftijdsgrens op te trekken van 40 naar 45 jaar.

Een ander verzoek van de organisatie heeft betrekking op de erfpachtwet die voorheen buiten de pachtwet viel. Erfpacht korter dan 27 jaar zou volgens de huidige plannen toch onder de pachtwet vallen. Voedsel Anders vraagt dit terug te draaien. “Het erfpachtcontract is een overeenkomst die voor langere tijd zekerheid biedt aan de boer én de eigenaar de ruimte geeft om enigszins mee te sturen hoe zijn grond gebruikt wordt en voor hoe lang. Er zijn lokale besturen die deze contractvorm gebruiken om beleid te voeren met hun gronden. Dat is een positieve ontwikkeling. Hou die niet tegen. Ook voor privépersonen kan deze contractvorm een uitweg zijn.”

Seizoenpacht ook bekijken

Tot slot wordt ook de seizoenpacht door beide organisaties aangehaald. Waar Boerenforum pleit voor een strikte handhaving van de seizoenpacht om misbruiken te voorkomen, wil Voedsel Anders dat het systeem van seizoenpacht op de schop gaat. Dit systeem valt ook in de huidige plannen niet onder de pachtwet, maar zou dat volgens Voedsel Anders gedeeltelijk wel kunnen. Tas wijst op

het feit dat te dure seizoencontracten de toegang tot grond bemoeilijken, zeker voor jonge boeren. “Ik begrijp dat hiermee vooral wordt nagestreefd dat deze eenjarige contracten kunnen blijven bestaan zodat boeren onder elkaar gronden voor een jaar kunnen uitwisselen. Maar waarom zouden de pachttarieven hier niet van toepassing kunnen zijn? Wij suggereren om te preciseren dat deze overeenkomsten niet onder het decreet vallen voor wat betreft de duurtijd, maar dus logischerwijs wel voor de pachttarieven.”

Uitgelicht

Dit staat er in de nieuwe pachtwet

nieuws

Een snelle doorbraak leek er niet meer in te zitten na 8 jaar getouwtrek, maar opeens kwam ze er dan toch. VILT kon het voorontwerp van de nieuwe pachtwet al inkijken. “Deze m...

🕒 16 NOVEMBER 2022

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

[f](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/) screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

[in](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/) screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

[@](https://www.instagram.com/vilt.nieuws) screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

[X](https://x.com/vilt_nieuws) screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

[butterfly](https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social) screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra